

Wijnen uit de kelders van Vrij Nederland

Montasolo - Prosecco DOC Frizzante

Licht mousserende, droge witte wijn met een uitbundige frisse en fruitige geur die doet denken aan verse bloemen en amandelen. Lange, frisse en kruidige afdronk met een klein, aangenaam zoetje.

Prijs: van € 9,90 voor slechts € 5,95

Ga nu naar vrijnederland.nl of gebruik onderstaande bon

Hierbij bestel ik:

___ (aantal) x dozen (6 flessen) Montasolo - Prosecco DOC Frizzante à € 5,95 per fles.

Naam: _____

Adres: _____ Huisnr.: _____

Postcode/plaats: _____

E-mail: _____

Telefoonnummer: _____

Geboortedatum: _____

Datum _____ Handtekening _____

Stuur deze bon in een ongefrankeerde envelop naar: VN Wijnwinkel, Antwoordnummer 616, 8400 VB Gorredijk. Gratis thuisbezorgd vanaf 24 flessen (€ 5,95 bij minder). Betaling per factuur na aflevering.

Vrij Nederland
Lang leve de inhoud

wel eens, als ze klaagt over mollen die gangen door het gras graven. Dat mag niet en ze willen ook uit hun tuin kunnen eten. 'Dus ga ik maar weer met een vlieraftreksel in de weer.' Vrienden kijken het stel soms meewarig aan. 'Liggen jullie ook wel eens languit in het gras?' Echt, het hele gezin geniet van de tuin. En 's avonds als het schemert, is het silhouet van de ransuil in de perenboom magnifiek. Maar in oktober zijn ze er helemaal klaar mee. Ingrid: 'Kunnen we eindelijk weer eens op bezoek bij vrienden of naar een museum.'

De lat ligt hoog op De Hoge Weide. Te hoog, zeggen drukbezette tweeverdieners. Tot hun opluchting is de oude parkbeheerder vorig jaar vertrokken. Soms stond hij plotseling achter je in de tuin: 'Jij had al veel verder kunnen zijn.' 'Verdomme,' zegt een jurist met een fulltime baan. 'Je kunt toch niet verwachten dat iedereen twee keer in de week de plantjes komt gieten?' Dat gezeur over de heg die te hoog is. En dan de verplichte collectieve klussen – onderhoud van paden, bermen en thematuinen. Die vreten tijd. Ze doen braaf mee aan het algemeen werk, zeggen ze. Maar je wordt steeds weer gevraagd om iets extra's te doen. Eendentrappetjes bouwen, een paddenpoel aanleggen, takken hakken. 'Alsof het nooit genoeg is.'

Wordt op ouderwetse tuincomplexen nog kwistig met kunstmest gestrooid en de gifspuit gehanteerd, op De Hoge Weide is gemakzuchtig tuinieren taboe. De tuinvereniging wil het keurmerk Natuurlijk Tuinieren behalen; zoveel mogelijk planten én dieren moeten een plekje krijgen op De Hoge Weide. Geen kunstmest, geen gif. Bermen maaien met de zeis in plaats van machinaal. De sloten beplanten met moerasplanten om een veilige broedplek voor de watervogels te creëren. Zelf je tuinafval composteren.

Een hoop extra werk, maar je krijgt er veel voor terug, vindt Ella, een tanige vrouw met kort grijs haar. Ze heeft de leiding over het algemeen onderhoud en is de drijvende kracht achter het natuurlijk tuinieren. De koekoeksbloem bloeit weer in de bermen, in de tuinen scharrelen egels, snippen en fazanten. Alleen de roofvogels die jagen op de ratten en de konijnen, laten het nog afweten. 'Die komen hopelijk als de bomen hoger zijn.' Dit voorjaar wist De Hoge Weide al drie van de vier stippen van het keurmerk te bemachtigen. 'Nog eentje erbij, dan behoren we tot de toptuinen van Nederland,' zegt Ella's vriendin Anita. Als ze haar hand opendoet, zit er een klein koolmeesje in. 'Kijk nou. Die brutalerd zat me gewoon aan te kijken op tafel.'

Ella en Anita werken als paarden om het keurmerk te behalen, zegt iedereen. Zelf staan ze er soms versteld van. 'Mens wat een geploeter,' zeiden ze tegen elkaar, toen ze nog als bezoekers

Ella weet heus wel dat er gefluisterd wordt dat ze anderen loopt te commanderen

rondwandelden op het tuincomplex in wording. Uiteindelijk gingen ze overstag voor een kant-en-klare bloementuin die plotseling vrijkwam. Nu zijn ze vier dagen per week bezig: paden branden, vijvers graven, rots- en stinzentuinen aanleggen.

Met stenen bekogeld

Gisteren kwamen er van de ploeg van twaalf die Ella zou komen helpen, maar drie man opdagen. De helft van de tijd stonden ze te kletsen. En om één uur was het: 'Doei Ella, we gaan!' Is ze met Anita nog tot half elf 's avonds bezig geweest om de berg aarde die naar het vogelbosje moest, te verplaatsen. Soms voelen Ella en Anita de blikken in hun rug. 'Daar heb je die gekken weer.' En al zegt niemand het rechtstreeks, Ella weet heus wel dat er gefluisterd wordt dat ze anderen loopt te commanderen. 'Ik ben een perfectionist,' zegt ze. 'Ja, dat legt ook druk op de rest.' Naar de ledenvergaderingen gaat ze niet meer. 'Ik word constant aangevallen.' Ze moet gas terugnemen, zegt ze. 'Anders word ik straks weggekeken.'

Bestuursleden die zich vreselijk uitsloven voor de vereniging, moeten oppassen, zegt een clubje tuinders dat voor het verenigingsgebouw aan de koffie zit. 'Zonder dat ze er erg

in hebben, gaan ze zich gedragen alsof het complex hun koninkrijk is. Dat gaat nooit lang goed. Dan komt er een coup en moet je het veld ruimen.'

Dat is Theo, een van de eerste tuincommissarissen, overkomen. Hij is al weken niet op de tuin geweest. Vanwege een knieoperatie, maar ook omdat hij zich steeds minder senang voelt op de Hoge Weide. Voor zijn pensionering was hij jarenlang chef bij V&D. Ja, hij kon mensen goed aan het werk zetten, maar er moest ook verschrikkelijk veel gebeuren. Sommige tuiniers – collega's noemt Theo ze – vatten zijn Amsterdamse humor niet als hij 'Jij bakt er ook niks van!' riep. Dat collega's soms bij zijn tuinhek stonden te brullen, omdat hij had gezegd dat een zitkuil echt niet kon, kon hij wel hebben. 'Iedereen legt zijn ziel en zaligheid in zijn lapje grond. Als je daar wat van zegt, lopen de emoties snel op.' Eén keer werd hij zelfs met stenen bekogeld.

'Theo, je hebt een naam die je niet meer kwijt raakt,' zegt zijn Marokkaanse overbuurman, de enige collega die hij nog vriend durft te noemen. Toen hij laatst een boom had gekapt voor een ernstig zieke collega, kreeg hij een reprimande, omdat hij de boomstronken zonder overleg in de composttuin had gegooid. En alle plannen die hij had gemaakt voor de thematuinen, zijn de grond ingestampt. Eén van hun twee tuinen hebben Theo en zijn vrouw Hetty al van de hand

gedaan. Als Theo ziet hoe de nieuwe burenhun prachtige tuin laten verslonzen, zit hij zich te verbijten. 'Ik denk dat je de hete aardappel door moet slikken,' zegt Hetty, die personeelsfunctionaris is. Dat zegt ze ook op het werk, tegen mensen die kapot gaan van ergernis, maar toch geen afscheid kunnen nemen van het bedrijf.

Bijbelstudie

Voor de Turkse en Marokkaanse tuiniers zijn de regels op het complex een bron van onbegrip. Galip, een Turkse dertiger met een ringbaardje, verbouwt samen met zijn oude moeder pepers en munt. Hij zou dolgraag zelf een huisje bouwen, zodat ze kan schuilen als het regent. Maar alleen een voorgeschreven huisje, geplaatst door een aannemer, is toegestaan. 'Dat kost twaalfduizend euro. Wij kunnen dat niet betalen.' Een vuurtje stoken om het onkruid te verbranden is verboden: geeft te veel rook. Kippen houden mag niet meer. 'Mollen, ratten, fazanten, alles vliegt en rent hier in het rond. Maar sommige mensen slaan op tilt van een paar kakelende kippetjes. Begrijp jij het?'

Met een beetje gif op zijn tijd zou het tuinieren stukken eenvoudiger zijn. Vooral omdat zijn tuin zit ingeklemd tussen twee slecht onderhouden tuinen. Al hun brandnetelzaad zaait zich uit tussen zijn pepers. Links zit een yup, die hij nog nooit heeft gezien. En rechts tuinieren de vrienden van dominee Bouma. 'Die komen hooguit een kwartiertje per week. Laatst hebben ze al mijn bamboestokken gestolen.'

Dominee Henk Bouma is gereformeerd missionair werker op Kanaleiland. Onlangs